

[Fjerde næstformand]

dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Da der foreligger indstilling fra grupperne, skal jeg allerede i indeværende møde lade foretage valg af det nævnte udvalg.

Uden for dagsordenen foretoges herefter:

Valg af 17 medlemmer med stedfortrædere til et udvalg angående:

Forslag til lov om begrænsning af importen af varer med oprindelse i Sovjetunionen.

(Lovforslag nr. L 168).

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er til dette valg anmeldt følgende valggrupper:

en valggruppe på 82 medlemmer: det konservative folkeparti, venstre, fremskridtspartiet, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti og Barsøe-Carnfeldt;

en valggruppe på 70 medlemmer: socialdemokratiet, det radikale venstre og Steenholdt;

en valggruppe på 27 medlemmer: socialistisk folkeparti, venstresocialisterne og Preben Lange.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Ole Bernt Henriksen (KF)
- 2 Collet (KF)
- 3 Dyremose (KF)
- 4 Arne Christiansen (V)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Halvgaard (FP)
- 7 Arentoft (FP)
- 8 Grethe Kindberg Jørgensen (CD)
- 9 Ivar Nørgaard (S)
- 10 Heinesen (S)
- 11 Kelm-Hansen (S)
- 12 Risgaard Knudsen (S)
- 13 Kjeld Olesen (S)
- 14 Bjørn Westh (S)
- 15 Niels Helveg Petersen (RV)
- 16 Holger K. Nielsen (SF)
- 17 Anne Grete Holmsgård (VS)

Til stedfortrædere for:

- 1-3 Hagen Hagensen (KF)
- Lizzie Lichtenberg (KF)

- 4-5 Hans Jørgen Holm (V)
- Sønderby (V)
- 6-7 Inge Krogh (KrF)
- Askjær Jørgensen (FP)
- 8 Brusvang (CD)
- 9-14 Lasse Budtz (S)
- Hjortnæs (S)
- 15 Janne Normann (RV)
- 16 Gade (SF)
- 17 Riishøj (SF)

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om sommerhuse og camping m.v.

(Fremsat 10/2 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Dette forslag til ændring af lov om sommerhuse og camping m.v. har to hovedsigter, som socialdemokratiet er enig i. For det første at flytte kompetencen til at give dispensationer til at bruge sommerhuse til helårsbeboelse ud til kommunerne fra miljøministeriet. For det andet at skaffe lov hjemmel til at håndhæve det generelle forbud mod at bruge sommerhuse til helårsbeboelse.

Forslaget er et resultat af et udvalgsarbejde, der blev igangsat i 1980 for at belyse problemerne med ulovlig helårsbeboelse. Ministerens forslag til ændringer i loven samt til supplerende initiativer, som der redegøres for i bemærkningerne, følger i store træk udvalgets forslag. Dog er der én principiel forskel. Miljøministerens forslag fastholder muligheden for at give dispensationer i særlige tilfælde. Sommerhusudvalget havde foreslået, at dispensationer helt afskaffes efter en vis afviklingsfrist for dem, der allerede før lovforslagets ikrafttræden bor ulovligt, eventuelt i form af en livstidsdispensation.

Samtidig med at ministeren ikke vil afskaffe dispensationer, vil han heller ikke fortælle kommunerne, der nu skal administrere loven, hvilke hensyn der som vejledning kan tages ved behandling af ansøgninger om dispensationer. Kommunerne skal vurdere det ud fra, om det er forsvarligt af økonomiske

[Sonja Mikkelsen].

og planlægningsmæssige hensyn – en tillid, der dog svækkes af, at miljøankenævnet foreslås indført som ankeinstans. Det er muligt, at en ankeinstans kan opveje det, at man ikke vil bruge den erfaring, som miljøministeriet eller rettere planstyrelsen har fået siden 1977.

Ifølge forslaget er det ansøgeren, regionplanmyndigheden og den berørte grundejerforening, der skal kunne anke en kommunal afgørelse, og ankefristen sættes til 4 uger. I udvalgsarbejdet vil vi gerne se nærmere på denne klageadgang, f.eks. om der er andre, der kan have fuldt berettigede interesser i en klageadgang, ligesom vi gerne vil kigge nærmere på den korte klagefrist. Klageadgangen kan blive en illusion, når der blot er tale om 4 uger og det er sommerhusbebyggelse, det drejer sig om.

Det er ulovligt at bebo sit sommerhus i perioden 1. oktober til 1. april bortset fra korte perioder. Det kan give et informationsproblem. I socialdemokratiet mener vi, at forbuddet mod helårsbeboelse i sommerhuse skal kunne håndhæves, ellers sker der desværre en udhuling af hensigten med forbuddet: at bevare sommerhusområderne som sommerhusområder og rekreative områder i øvrigt. I denne sammenhæng vil vi i udvalget sikre os, at vi ikke får problemer med for hurtige forældelsesfrister for sagerne, som vi f.eks. er løbet ind i i miljøloven.

En helt anden side er problemerne med afviklingen af de ulovlige helårsbeboelser i sommerhuse. Et problem, som slet ikke er berørt i lovforslaget eller i bemærkningerne dertil, er: hvor skal disse mennesker flytte hen, når de ikke længere kan bo i deres sommerhus? Har miljøministeren aftalt med boligministeren, at han hæver byggekvoten for det almennyttige boligbyggeri med 3.000 boliger? Hvem har ansvaret for, at de kan få en bolig? Op mod 90 pct. af de ulovlige beboelser sker i Nordsjælland og på Sydøstsjælland. Det kan give genhusningsproblemer.

Jeg vil gerne have miljøministerens kommentarer til denne side af sagen, og i udvalget må vi nødvendigvis kigge nærmere på den, før vi kan tage stilling til den endelige udformning af dispensationsparagrafferne. Men som sagt i indledningen er socialdemokratiet enig i sigtet med lovforslaget.

Finn Jørgensen (KF):

Det lovforslag, vi her har fået forelagt om sommerhuse og camping, adskiller sig væsentligt fra det forslag, som vi behandlede i efteråret 1982, fremsat af fremskridtspartiet om den såkaldte helårsbeboelsesret. Her går man ud fra, at den zoneinddeling, vi har, med by-, land- og sommerhuszoner, respekteres, og det er meget væsentligt for det store flertal af sommerhus- og fritidshusejere, som netop har valgt deres beboelse i fritiden ud fra ønsket om at bo i et rekreativt område, hvor der ikke er helårsbeboelse.

Det er det ene, der tages hensyn til og tilgodeses ved lovforslaget. Det andet er, at man samtidig søger at løse det problem, som vi alle kan se eksisterer for de ca. 3.000 familier, der for øjeblikket ulovligt bor hele året i deres sommerhuse. Det er et problem, der i særlig grad er aktuelt i Nordsjælland, og en del af dem, der bor der, har for så vidt i god tro – mere eller mindre god tro, i hvert tilfælde – slået sig ned i sommerhusene med henblik på helårsbeboelse.

Sigtet med lovforslaget – at hindre en fremtidig ulovlig bosættelse og at afvikle eksisterende ulovlig bosættelse i sommerhusområder – synes jeg er rigtigt, og de midler, der lægges op til, løser tilsyneladende også problemerne på en rigtig måde.

Det er jo således, at de, der har de direkte problemer med helårsbeboelse i sommerhuse, er kommunerne og delvis amtskommunerne. Derfor er det meget forståeligt, at man i lovforslaget går ud fra, at de, der skal kunne dispensere, de, der skal kunne træffe afgørelse om, hvorvidt eksisterende beboere kan blive boende, er kommunerne. De må vurdere de konsekvenser, det måtte indebære at give tilladelse til at blive boende. Selv om det er en overgangsordning, der lægges op til for eksisterende beboere, vil det for visse af dem kunne være betydelig tid.

Vi synes, at lovforslaget, som det er udformet, har intentioner, der viser rimelige hensyn over for dem, der bor der. Til gengæld synes vi også, det er rigtigt, at det fastslås, at dispensationer fremtidig for andre end dem, der bor der i dag, skal være en undtagelse. Der er peget på, at det f.eks. kan ske, hvis der er erhvervsinteresser knyttet dertil.

Forhåbentlig kommer det til at virke fornuftigt, ikke alene at kommunerne giver dispensationerne – det tror jeg kommer til at

[Finn Jørgensen]

virke fornuftigt – men også, at man har valgt miljøankenævnet som ankeinstansen.

Det, der nok bliver problemet fremover, er, hvorledes man hindrer, at fremtidig ulovlig beboelse iværksættes. Der er peget på nogle regler og lagt op til nogle forslag, der skulle gøre det muligt mere direkte at skride ind, hvis sådan beboelse finder sted. Men om det er godt nok, kan man have sine tvivl om. Man kan måske nok spørge – og det vil vi da også gerne gøre i udvalget – hvorfor man ikke stiller lidt større krav til dem, der måtte tilmelde sig i sommerhusbeboelsesområder i den tid, hvor det er lovligt at bo der, f.eks. spørge, om de har en fast folkeregisteradresse et andet sted. Det er, så vidt jeg kan se, den eneste – men måske ikke uvæsentlige – svaghed, der kan være ved dette forslag.

Alt i alt kan vi anbefale lovforslaget som rigtigt og rimeligt, hensynsfuldt både over for dem, der bor der i dag ulovligt, og over for dem, der ønsker at bevare sommerhus- og fritidsområder som noget, der er anderledes end helårsbeboelseskvarterer.

Sønderby (V):

Ved førstebehandlingen af hr. Glistrups forslag om helårsbeboelse i november 1982 sagde jeg som venstres ordfører, at der umiddelbart var noget tiltalende ved, at folk kunne anvende deres fritidshuse noget mere, men at det var rimeligt, at det blev kommunerne, der jo har ansvaret for hele planlægningen, som også får mulighed for at give ret til beboelse i sommerhusområder fra 1. oktober til 31. marts ud over de kortvarige ferieophold, der er tilladt.

Det lovforslag, vi behandler her i dag, lovforslag nr. L 147, sigter på at gøre de ca. 3.000 ulovlige sommerhusbeboelser lovlige. Det er uholdbart i længden, at vi ikke får dette lovliggjort, at vi har alle de problemer både for beboerne og for kommunen. Der lægges i lovforslaget op til en overgangsordning for disse.

Venstre har været tilhængere af en liberal lovgivning på dette område, og vi er derfor tilfredse med, at lovforslaget også giver kommunen ret til i særlige tilfælde at give tilladelse til at bo i sommerhusområder, og at der i enhver dispensationssag tages vidtstrakte menneskelige hensyn, som det står i bemærkningerne.

Vi kender alle folk, der bor i en etagelejlighed, som har et sommerhus, hvor de gerne vil bo. Der står ikke noget i lovforslaget om, at der i sådanne situationer tages hensyn til den boligstandard, som sommerhuset har. Det skulle man måske nok børe lidt i i udvalget. Dette sammenholdt med, at kommunen måske kunne gøre folk opmærksomme på, at der er visse servicefunktioner, som man ikke vil påtage sig ude i de områder – snerydning og renovation og andre servicefunktioner – vil få folk til selv at vurdere, om de overhovedet vil søge en dispensation.

Men hvordan hindrer vi så fremtidig ulovlig beboelse i disse sommerhusområder? Jeg er enig med ministeren i, at det må vi gøre ved, at vi indfører nogle sanktionsbestemmelser. Når vi indfører dispensationer, må vi også være noget skrappe over for dem, der overtræder reglerne. Det vil ministeren gennemføre i form af bødestraf og tvangsbøder, og det kan vi acceptere.

Ministeren skal fastsætte de nærmere regler for miljøankenævnets behandling af sagerne, herunder regler for gebyrer for indbringelse af sager. Det er vi tilfredse med.

Ud fra det, jeg har sagt her, kan jeg sige, at vi i det store og hele er tilfredse med lovforslaget. Det lægger op til en decentralisering, idet man siger, at nu er det altså kommunerne, der skal afgøre det. Det er også kommunerne, der har og får problemerne. En del af problemerne har vi drøftet i forbindelse med lovforslag nr. L 48, og jeg vil tro, vi kan få en hurtig udvalgsbehandling.

Hove Sørensen (SF):

Der er mange problemer i dette lovforslag. Det er fremsat, fordi nogle betragter det som et problem, at 3.000 mennesker bor ulovligt i deres sommerhuse. Lad mig sige med det samme, at vi synes, det er en udmærket idé, at kommunerne nu skal til at føre tilsynet og give eventuelle dispensationer, men inden SF kan tage endelig stilling til, hvad vi skal mene om dette forslag, må vi have besvaret en masse spørgsmål i udvalget.

Der står i bemærkningerne, at der skal tages vidtgående menneskelige hensyn, og at kommunerne skal tage planlægningsmæssige og økonomiske hensyn. Vi må selvfølgelig vide noget mere om, hvorvidt det nu betyder, at kommunerne skal til at sortere ansøgerne

[Hove Sørensen]

efter, om det er gode eller dårlige skatteydere, om de belaster det sociale apparat, om det er familier, som har børn i skole osv. Vi føler os heller ikke helt sikre på, at løsningen er at give dispensation til disse 3.000 mennesker. Det kunne også tænkes, at løsningen var en afvikling af denne beboelse, sådan at folk fik en rimelig tid til at finde en anden bolig.

Det fremgår ikke klart af bemærkningerne, om de 3.000 mennesker, der bor ulovligt, på almindelig vis er tilmeldt folkeregisteret, eller om antallet også inkluderer dem, som har en dækadresse et andet sted. Jeg forstår det sådan, at det er de mennesker, der er tilmeldt folkeregisteret i sommerhuskommunen, og derfor vil jeg spørge, om vi ikke hermed bare løser et lille hjørne af problemet, sådan at de, der har råd til at have en dækadresse, for eftertiden stadig væk har frit slag til at bo i sommerhuskommunerne. Er det i virkeligheden ikke sådan, at hvis folk har en adresse et andet sted, er det umuligt at kontrollere, om de bor hele året i sommerhus? Løser dette forslag overhovedet disse problemer?

Thorndahl (FP):

Grundlaget for lovforslaget er som omtalt den betænkning om helårsbeboelse i sommerhusområder, vi fik i 1981, og lovforslaget lægger sig med et enkelt forbehold tæt op ad betænkningens konklusion. Men jeg synes, at venstres ordfører, hr. Sønderby, klart fejlfortolkede hensigten med lovgivningen. Jeg synes, at hensigten med lovgivningen står meget klart i ministerens fremsættelsestale, og jeg skal tillade mig at citere herfra:

»Forslaget tilsigter dels at hindre fremtidig etablering af ulovlig helårsbeboelse i sommerhusområderne, dels på længere sigt at afvikle den eksisterende helårsbeboelse.«

Det er formuleret så direkte, som det kan, når der står »afvikle den eksisterende helårsbeboelse«. Formålet må altså være helt at fjerne den, og det giver næppe plads til megen medmenneskelighed i administrationen, når hensigten er så klart formuleret.

Jeg synes, at holdningen bag betænkningen og lovforslaget er præget af noget, man måske kan kalde planlægningskuller. Man går simpelt hen efter min opfattelse for langt, og jeg har fundet et par avisartikler frem, som er udarbejdet af en redaktør fra venstre-

pressen og en venstreborgmester, der fuldt ud dækker de synspunkter, som fremskridtspartiet har i sagen.

Det første, jeg vil citere fra, er en leder i et af flagskibene i venstres dagspresse, Frederiksborg Amts Avis, hvor man den 2. november 1981 sagde følgende:

»Et særligt udvalg, som miljøministeriet har haft nedsat, lægger op til, at myndighederne skal fare frem med det store skyts, når man opdager, at et sommerhus snarere anvendes som helårshus end som sommerhus.

Årsagen er, at et tilsyneladende voksende antal fritidshuse, f.eks. på nordkysten, anvendes som helårshuse. I nogle tilfælde er det oplagt, idet beboerne er tilmeldt folkeregisteret, mens andre er mere skjult i kraft af en dækadresse, f.eks. en mindre lejlighed i København eller hos venner.

Myndighederne – og specielt på regional- og landsplan – frygter, at denne udvikling kan blive en bombe under de« – som det udtrykkes –» fine papirplaner. Nordkystkommunerne bliver jo befolkningsrigere, end man har regnet med, mens andre kommuner, specielt de storkøbenhavnske, bliver mindre.

Vi tror, man tager fejl, hvis man mener, man kan standse den nuværende udvikling. Danmark er jo ikke et samfund, hvor myndighederne hver aften kan kigge gennem nøglehullet for at kontrollere, hvorvidt der er overnattende beboere eller ej, og de familier, som vil bo i sommerhuset, kan da altid finde smutveje og bortforklaringer, så man i praksis har sommerhuset som beboelsessted.

Tendensen kan ikke overraske, den har klar sammenhæng med den relativt korte afstand til storbyensamfundet, og man har år efter år kunnet iagttage en gradvis overgang fra sommerhuse til helårshuse, f.eks. langs hele Øresundskysten, så skillelinjen nu ligger i Hornbæk. Bilismen og den forbedrede kollektive trafik er årsagen.

Efterlønnen, arbejdsløsheden og ønsker om en tidligere pensionering har i øvrigt forstærket en række familiers ønske om at kunne bo i et betalt sommerhus en stor del af året og en mindre del af året i f.eks. en mindre lejlighed i storbyen.

Lad os tilføje, at myndighederne selv har medvirket til at øge presset. Det er myndighederne, der har stillet betydelige krav til kloakforhold, vejforhold, renovation og bygningerne – og hertil kommer den almindelige

[Thorndahl]

velstandsudvikling i de seneste 30 år. Resultatet er, at mange sommerhuse sagtens kan bebos en stor del af året. Ja, ofte hele året.»

Det var citatet fra lederen i Frederiksborg Amts Avis, som jeg fuldt ud på mit partis vegne kan tilslutte mig.

Så skal jeg slutte af med et citat fra Lolland-Falsters Folketidende den 27. november 1982 af borgmester Otto Jensen fra partiet venstre i Sydfalster kommune. Han sagde meget fornuftigt:

»Med den boligmangel, vi har mange steder, og i relation til samfundsøkonomien er det en flothed at have så mange gode sommerhuse stående tomme. Jeg synes absolut, det er en god idé at give folk lov til at bo i deres sommerhus hele året – vel at mærke, hvis sommerhuset er isoleret og kvalitetsmæssigt forberedt til en helårsbeboelse.«

Disse synspunkter deler vi fuldt ud.

Hahn (CD):

Jeg har ikke mange kommentarer at knytte til lovforslaget. Vi ser positivt på det og vil sikkert under udvalgsarbejdet stille nogle spørgsmål.

Vi ser med tilfredshed, at de mennesker, der bebos sommerhuse ulovligt i dag, får mulighed for at opnå en tilladelse til at kunne bo der lovligt. Vi er også tilfredse med, at nye ønsker om beboelse kan imødekommes, og at beslutning herom skal træffes af de respektive kommuner selv.

Vi er også tilfredse med det, som ministeren anfører om, at retten til lovlig helårsbeboelse i sommerhusene bortfalder, når den ikke har været udøvet i en periode på 3 år.

Man kan diskutere, hvor heldigt det kan være at bruge et sommerhus som helårsbeboelse – der er mange ting, man skal tænke på – men det må i det store og hele være overladt til kommunerne at træffe afgørelse herom. Der er jo forskellige servicefunktioner, og man må også tænke på, hvad der skal ske, hvis der indtræffer sygdom.

Mit parti vil se positivt på ministerens forslag i udvalget. Jeg må måske lige slutte med at sige, at vi er enige med ministeren i, at sommerhusudvalgets forslag i betænkningen har været for restriktivt. Efter det forslag, ministeren har fremsat, gives der visse muligheder for sommerhusejerne, og det kan vi bifalde.

Dræbye (RV):

Det radikale venstre kan støtte, at vi ved hjælp af lovgivning søger at bevare sommerhusområdernes karakter af sommerhusområde. Det er både af hensyn til dem, der ejer disse sommerhuse og bruger dem til sommerhusformål, og det er af hensyn til de kommuner, de ligger i, af hensyn til planlægning af offentlig service og af vejnet osv.

Det foreliggende lovforslag beskæftiger sig med to problemer: dels problemet om den eksisterende ulovlige helårsbeboelse af sommerhuse, dels imødegåelse af fremtidig yderligere ulovlig helårsbeboelse.

Det første problem, den eksisterende ulovlige helårsbeboelse, løser man ved, at man på en måde afskaffer ulovligheden ved at lovliggøre den. Det er det, der er hovedsaget i lovforslaget. Men selv om det altid giver principielle problemer, vil vi i betragtning af karakteren ikke protestere imod, at den metode anvendes.

Derimod kan der nok være grund til at se på den måde, metoden anvendes på. Der er nogle planlægningsmæssige problemer. Der kan være tale om, at enkelte kommuner bryder ikke deres egen planlægning, for den er de selv herre over, men regionplanlægningen, og den skal også overholdes. Hvis det er tilfældet, kan det give anledning til betænkeligheder. Der kan, som hr. Hove Sørensen var inde på, blive tale om retssikkerhedsproblemer – skal kommunerne kunne vælge særlig fordelagtige skatteydere og sortere andre fra, som ville være ret ubehagelige? – og derfor tror jeg ikke, at folketinget kommer uden om at fastlægge nogle mere præcise kriterier for, hvorledes disse dispensationer skal gives.

Den anden del af lovforslaget drejer sig om forebyggelse af, at der fremtidig opstår yderligere ulovlig helårsbeboelse. Det er i lovforslaget forsøgt løst ved et bødesystem.

Vi tror ikke, at det vil virke i tilstrækkelig grad, og vi mener derfor, at man under udvalgsarbejdet må se nærmere på de overvejelser, som forskellige steder er gjort, om ved hjælp af folkeregistersystemet at prøve at klarlægge nogle anvarsforhold over for disse ulovlige helårsbeboelser, sådan at det i højere grad er fraflytningskommunen, som har det serviceansvar, det forsørgelsesansvar, eller hvad det nu kan være, det drejer sig om.

[Dræbø]

Jeg skal gøre opmærksom på, at udvalget allerede har fået en henvendelse fra Fritidshusejernes Landsforening, som stiller et konkret forslag på dette område, som jeg mener vi må se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Vi vil altså med en positiv holdning behandle lovforslaget i udvalget og prøve at finde en løsning på de to problemer, som også lovforslaget forsøger at løse, men vi er ikke overbevist om, at netop de metoder, der er udformet i lovforslaget, i sidste ende skal være resultatet.

Steffensen (KrF):

Lovforslaget er som nævnt af flere ordførere et resultat af sommerhusudvalgets betænkning. Det er også en imødekommeelse af kommunernes ønske om at have retningslinjer for at hindre den ulovlige bosætning. Det er også tilfredsstillende, synes jeg, at lovforslaget har været forhandlet med de kommunale myndigheder, således at man er nået frem til nogle ting, som man i hvert fald i hovedprincippet er enige om.

Vi ser med megen tilfredshed på, at man har fået den decentrale tendens gjort klar i lovforslaget. Vi mener, det er rigtigt, at man lægger afgørelserne ud til kommunerne i så stor udstrækning som overhovedet muligt, og vi finder, at det, man har forsøgt med dette lovforslag, er helt rigtigt.

Det er også rimeligt, at det ikke er kommunen, der har den endelige afgørelse i alle tilfælde, og for at sikre en rimelig ensartet behandling af borgerne er det rimeligt, at vi har den ankemulighed, som er nævnt i forslaget.

I det hele taget er vi i kristeligt folkeparti meget tilfredse med den forsonlige tone, som ministeren anslår både i forslaget og navnlig i bemærkningerne. Det er rimeligt, at vi her farer med lempe, idet der er mange menneskelige hensyn at tage, men vi er klar over, at der er en lang række spørgsmål, som trænger til en grundigere afklaring under udvalgsarbejdet, hvilket vi naturligvis går meget positivt ind til, og vi synes også, at oplægget fra ministeren er særdeles velegnet til det.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for en saglig, konstruktiv og meget positiv behandling af dette lovforslag. Der er rejst en hel del

spørgsmål, som egner sig til yderligere uddybning og behandling i udvalget, og det skal jeg da medvirke til på bedste måde, men der er også rejst nogle generelle problemer, som jeg synes det kan være rimeligt at tage frem.

Fru Sonja Mikkelsen var inde på spørgsmålet, som flere andre ordførere også har været, om ankeinstansen. Må jeg sige det meget klart, at lovforslaget på dette punkt selvfølgelig ikke skal opfattes som en mistillid til kommunerne og den måde, jeg forventer de vil administrere loven på.

Men vi må nok være opmærksomme på, at det at få en afgørelse om sin bolig er noget, der griber meget dybt ind i det enkelte menneskes tilværelse. Derfor er det efter min mening ud fra et retssikkerhedsmæssigt hensyn nødvendigt, at borgerne kan få efterprøvet en sådan afgørelse, der måske for ham eller hende er eller virker uretfærdig.

Af hensyn til de omboende, der ønsker området bevaret som et rekreativt fritidsområde, er den pågældende grundejerforening også indsat som ankeberettiget. Set ud fra et decentraliseringssynspunkt er det rigtigt, at en sådan efterprøvelsesret henlægges til et uafhængigt domstolslignende organ.

Når jeg har foreslået miljøankenævnet, er det, fordi nævnet allerede i dag træffer afgørelser bl.a. i ankesager efter by- og landzone-loven, herunder om helårsbeboelse af sommerhuse i landzone. Ud fra ønsket om en ensartet vurdering er det derfor hensigtsmæssigt, at miljøankenævnet også gøres til ankeinstans for de tilsvarende sager efter sommerhusloven.

Fru Sonja Mikkelsen var også inde på spørgsmålet om, hvor folk skal flytte hen, hvis de ikke kan få lov at blive boende i deres sommerhus. Det er virkelig et alvorligt problem, for det er rigtigt, som fru Sonja Mikkelsen fremhævede, at det jo netop er de kommuner, som har sværest ved at skulle tage nye ind i beboelser, som her kommer ind i billedet.

Hr. Finn Jørgensen var inde på spørgsmålet om begrænsning af tilvæksten, og det er der også andre der har været. Det er givet, at de sanktioner, der nu kan sættes ind, skal være medvirkende til at begrænse tilvæksten. Om spørgsmålet kan løses ved, at vi får fraflytningskommunen ind i billedet, vil jeg ger-

[Miljøministeren]

ne have at man ser meget grundigt på i udvalget.

Hr. Hove Sørensen var inde på det spørgsmål, om der overhovedet vil blive taget menneskelige hensyn. Er det skatteyderkvaliteten, der bliver afgørende, er det børnefamilien, der skal tages hensyn til, eller hvad er det? Jeg synes, det kan være rimeligt at tage et par betragtninger frem her, for for de mennesker, der i dag bor ulovligt i deres sommerhuse, har regeringen, bl.a. fordi vi lever i en krisetid, netop ønsket en løsning, hvorved der kan tages menneskelige hensyn. Der er derfor givet kommunerne muligheder for at give livsvarige dispensationer.

Jeg vil også gerne slå en tyk streg under, at det er meningen – der er det, der ligger i hele oplægget til kommunerne – at der skal tages menneskelige hensyn ved behandling af disse sager. Man kunne godt sige, det var lettere for kommunerne, hvis det var dikteret, hvilke ganske bestemte menneskelige hensyn der skulle tages, men dermed afskæres kommunerne fra at tage den brede vurdering, der er nødvendig, når det er menneskelige hensyn. Vi har altså ikke udeladt nogen mulighed for kommunerne.

Når vi har ønsket, at kommunerne skal så stærkt ind i billedet her, er det, fordi de kender de mennesker, der har disse problemer, og de kender mulighederne og forholdene. Derfor vil de bedst kunne tage de menneskelige hensyn.

Så rejste også hr. Thorndahl spørgsmålet om hensigten med dette lovforslag. Hr. Thorndahl var inde på, om ikke hr. Sønderby havde misforstået hensigten.

Jeg vil gerne understrege, at sigtet med forslaget klart er at hindre ulovlig indflytning i sommerhusområderne. Men samtidig lægger forslaget op til, at den omfattende ulovlige sommerhusbeboelse, der findes i dag, kan afvikles, og det er netop her, jeg synes, at også hr. Thorndahl må kunne se fordelene ved dette forslag fremfor den nuværende tingenes tilstand, som i virkeligheden er en form for accept af ulovligheder. Det er klart i kommunens egen interesse at få afviklet disse forhold. Det grundlæggende princip i lovforslaget er derfor decentralisering af kompetencen.

Man kunne godt nævne flere områder, som understreger, at vi netop har ønsket, at kommunerne skal have større kompetence.

Forslaget om, at kompetencen til at give tilladelse til mere end én beboelsesbygning på en ejendom flyttes fra planstyrelsen til kommunerne, er også et eksempel herpå, og også, at deres afgørelse bliver gjort endelig.

Forslaget om, at det er kommunerne, der skal tage stilling til afviklingen af den ulovlige helårsbeboelse, og at det er kommunerne, der skal tage stilling til dispensation fra forbuddet mod helårsbeboelse, understreger også klart, at det er kommunerne, der skal have bemyndigelsen.

Jeg kunne videre nævne forslaget om, at kommunernes afgørelser om helårsbeboelse kan indbringes for miljøankenævnet, og forslaget om, at det er kommunerne, der skal føre tilsynet. Altså: igennem lovforslaget ligger der en helt klar understregning af, at det er kommunerne, der skal have ansvaret, men også bemyndigelsen, fordi de er tættere på de mennesker, der kommer ind i billedet.

Så skal jeg lige til sidst sige, at der selvfølgelig også er det hensyn, som hr. Dræbye meget stærkt understregede, nemlig at det må være rimeligt over for de mennesker, der har investeret i en sommerhusbeboelse netop for at være i et område, som er karakteristisk for sommerhuse, et område, hvor det rekreative kommer stærkt frem, at de også får lov til at beholde dette område som sommerhusområde.

Må jeg sluttelig endnu en gang takke for den positive modtagelse af dette forslag. Jeg skal igen tilsige al den hjælp, vi kan give, for at vi hurtigt kan få dette lovforslag gennemført.

Thorndahl (FP):

Det er kun en enkelt bemærkning i forbindelse med ministerens kommentar til min tale. Ministeren siger, at jeg burde se fordelene ved forslaget på baggrund af de nuværende ulovlige helårsbeboelser i sommerhusområderne. Jeg kan godt se fordelene på den korte sigt. Det var såmænd heller ikke så meget det, min argumentation og holdning gik på. Det er det lange perspektiv, jeg har protesteret mod, og som jeg finder at hr. Sønderby klart har misforstået. Ministeren siger i sin fremsættelsestale:

»Forslaget tilsigter dels at hindre fremtidig etablering af ulovlig helårsbeboelse i sommerhusområderne« – det kan jeg tilslutte mig

[Thorndahl]

– »dels på længere sigt at afvikle den eksisterende helårsbeboelse.«

Når formålet er at afvikle – det var den anden del af det dobbelte formål – den eksisterende helårsbeboelse, må man forudsætte, at den politiske og administrative begrundelse fra miljøministerens og fra miljøministeriets side er, at vi om et eller andet antal år overhovedet ikke har nogen helårsbeboelse i vores sommerhusområder. Ellers forstår jeg ikke indholdet af synspunktet, sådan som det er fremført i ministerens fremsættelsestale. Når vi så er i den situation, at vi ikke har nogen helårsbeboelse i sommerhusområderne, har jeg også svært ved at se, hvordan man kan indpasse de medmenneskelige hensyn, som ministeren også omtaler.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Hr. Thorndahl har fuldstændig forstået sigtet med forslaget. For vi må nemlig gøre os klart, at vi i dag accepterer, at 3.000 familier bor ulovligt. Det kan vi ikke leve med, og der er det, vi vil have lovliggjort, sådan at de mennesker ikke skal leve resten af deres tilværelse under ulovlige forhold. Det er et stærkt menneskeligt hensyn. Vi giver kommunerne mulighed for at dispensere for de mennesker i deres levetid, så de får lov til at bo under lovlige forhold. Det er den afvikling, vi synes er særdeles menneskelig, men sigtet med lovforslaget er at overholde den lov, der er gældende nu. Man lovliggør ulovlighederne, indtil de er afviklet.

(Kort bemærkning).

Thorndahl (FP):

Ja men det er vi enige om på den korte sigt. Det var også det, jeg sagde før. Det ligger også i det lovforslag, som vi fremsatte. Det var også en lovliggørelse. Så kan man sige, at den havde et lidt andet langsigtet og også et andet kortsigtet perspektiv end det, miljøministerens forslag har. Men konsekvensen for de nuværende 3.000 ulovlige helårsbosættelser ville være nøjagtig den samme. Vi ønskede også en legalisering.

Det andet er, at ministeren, går jeg ud fra, bekræfter, at formålet med lovforslaget i det lange løb er at få afviklet helårsbeboelsen i sommerhusområderne. Det er selvfølgelig et synspunkt, man kan have, og det skal jeg ikke angribe ministeren for, men jeg synes

bare, man skal gøre sig klart, at det forudsætter en situation, hvor landet har betydelig større ressourcer til rådighed end dem, vi har i dag, for helårsbosættelsen i sommerhusområderne er netop udtryk for, at ressourcerne er ved at blive knappe.

Jeg ved ikke, hvorfra ministeren har sine forestillinger om, at vi 10, 20 eller 30 år fremme har råd til at have 200.000 eller 300.000 boliger i sommerhusområderne, som faktisk er egnede til, at en hel familie eller i hvert fald et ægtepar kan opholde sig dér hele året. Jeg går ud fra, at der ligger en eller anden økonomisk-politisk filosofi bag ved det synspunkt, hvor ministeren på regeringens vegne føler sig overbevist om, at man i løbet af en forholdsvis kort årrække har et sådant overskud af ressourcer i dette land, at man faktisk kan tillade sig den luksus at lade en sådan række boliger stå tomme hovedparten af året.

Sonja Mikkelsen (S):

I anledning af den ordveksling, der har været mellem miljøministeren og hr. Thorndahl, synes jeg, det er nødvendigt at komme med en enkelt bemærkning. Jeg synes ikke, det er rimeligt, det, der står tilbage, at de mennesker, som i dag bor ulovligt i deres sommerhuse, ved denne lovs vedtagelse faktisk pr. automatik får mulighed for at bo deres liv ud i et sommerhus, de nu bor ulovligt i. Det er ikke rimeligt, at det står tilbage som en selvfølge, for det er det ikke. Det er en mulighed, men det er ikke en selvfølge.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Tak til fru Sonja Mikkelsen, for så er jeg fri for at komme med den bemærkning.

Må jeg sige til hr. Thorndahl, at vi skal passe på ikke at dreje diskussionen ud i forkerte baner. Jeg er helt bekendt med fremskridtspartiets lovforslag – det var det, hr. Thorndahl var ved at gå ind i debatten om – men det, vi debatterer i dag, er mit forslag.

Må jeg så sige helt klart, at det er den nu gældende lov, der siger, at det er forbudt at bo hele året i sommerhuse. Det, vi nu gør, er, som fru Sonja Mikkelsen rigtigt sagde, at vi lader kommunerne få mulighed for at give de mennesker, der er kommet i den situation – med eller uden egen skyld – en rimelig afviklingsperiode.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Socialudvalget (21/2 83):

Udtræder: Hans Jørgen Jensen (S)

Ny stedf.: Lykkeitoft (S)

Nordisk Råd (1/3 83):

Udtræder: Hagen Hagensen (KF)

Nyt medl.: Steffensen (KrF)

Uddannelsesudvalget (13/2 83):

Udtræder: Per W. Johansson (CD)

Ny stedf.: Grethe Kindberg Jørgensen (CD)

Udvalget om offentlige arbejder (1/3 83):

Udtræder: Janne Normann (RV)

Ny stedf.: Dræbye (RV)

Skatte- og afgiftsudvalget (2/3 83):

Udtræder: Ivar Hansen (V)

Ny stedf.: Knud Andersen (V).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 3. marts 1983, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 16.01
